

Module 1 Seksuologie

- 1 **Seksuologie: een inleidend overzicht**
Luk Gijs, Woet Gianotten, Ine Vanwesenbeeck en Philomeen Weijnenborg
- 2 **De geschiedenis van de seksuologie: een kennismaking**
Luk Gijs en Koos Slob
- 3 **Wetenschappelijk onderzoek naar seksualiteit**
Jacques van Lankveld en Ellen Laan

Inleiding en leerdoelen

In de eerste module van dit boek staat de seksuologie zelf centraal, de interdisciplinaire wetenschap die seksualiteit probeert te doorgronden. Daarbij worden drie hoofdthema's besproken: de visie van de redactie op de seksuologie, de geschiedenis en de onderzoeksmethodologie van de seksuologie.

Hoofdstuk 1 geeft een overzicht van de achtergronden, inhoud en (leer)doelen van dit boek. Daarbij geeft de redactie haar visie op de eigen aard van de seksuologie en hoopt ze dat dit de lezer zal stimuleren om zijn of haar visie op de seksuologie te expliciteren en er kritisch over te reflecteren.

In grote lijnen maakt de seksuologie gebruik van drie belangrijke denkkaders: het essentialisme, het constructionisme en de biopsychosociale zienswijze.

Essentialisme gaat ervan uit dat het menselijke seksuele gedrag wordt bepaald door biologische factoren en vorm krijgt volgens een universeel patroon, dat evolutionair bepaald en dus tamelijk stabiel is en slechts in geringe mate onderhevig is aan sociale verandering. Constructionisme daarentegen gaat ervan uit dat seksueel gedrag wordt bepaald door de betekenis die de maatschappij daaraan geeft. De biopsychosociale benadering probeert biologische, psychologische en sociale factoren te integreren.

Hoofdstuk 2 is een inleiding tot de geschiedenis van de seksuologie vanaf haar ontstaan in de tweede helft van de negentiende eeuw tot aan het begin van de eenentwintigste eeuw. De ontwikkelingen in Nederland en Vlaanderen worden in een internationale context geplaatst. Het hoofdstuk beoogt de lezer alert te maken op een aantal kernkwesties binnen de seksuologie. Na bestude-

ring van dit hoofdstuk heeft de lezer allereerst een overzicht van de geschiedenis van de seksuologie.

Ten tweede realiseert de lezer zich dat de seksuologie wordt gekenmerkt door een spanningsveld rond de volgende thema's: de definitie van seksualiteit ('Is dat een universeel biologisch bepaald gegeven?' en/of 'Is het een specifiek cultureel gemaakt product?'); de bepaling van wat normaal en wat abnormaal is in seksualiteit; de theoretische en methodologische heterogeniteit; en de relaties tussen seksuologie en maatschappij.

Ten derde realiseert de lezer zich dat specifieke beroepsgroepen, zoals psychologen, psychiaters en andere medici, in wisselende mate een belangrijke rol hebben gespeeld in de geschiedenis van de seksuologie.

Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de verschillende onderzoeksmethoden die binnen de seksuologie worden gebruikt. Na bestudering van dit hoofdstuk heeft de lezer kennis van die methoden en is hij/zij in staat te beargumenteren welke methode waarom het meest geschikt is voor het beantwoorden van een specifieke onderzoeksvraag.

Ook de onderzoeksmethoden worden bekeken vanuit de drie bovengenoemde denkkaders en na lezing moet het mogelijk zijn om te beargumenteren hoe een specifieke onderzoeksmethode zich verhoudt tot deze denkkaders. Verder kan de lezer na bestudering van dit hoofdstuk zelf beargumenteren wat de sterke, respectievelijk de zwakke kanten zijn van de drie standpunten. Ten slotte is de lezer zich bewust van de maatschappelijke en politieke context waarbinnen seksuologisch onderzoek plaatsvindt. Het uiteindelijke leerdoel is om kritisch te kunnen kijken naar resultaten van seksuologisch onderzoek.